

Nedanstående lärouttalande angående predikoämbetet och nattvarden har framlagts av Lutherska Församlingen i Stockholmsområdet 1991-03-04.

* * *

Predikoämbetet

Alla kristna är genom dopet och tron präster i det allmänna prästadömet, med uppgift att förkunna hans dygder, som har kallat oss från mörker till sitt underbara ljus. 1 Petr. 2:5, 9; Upp. 1:6.

Predikoämbetet eller nyckelmakten tillhör alla kristna.

Därför måste man medgiva att nycklarna tillhöra icke en viss enskild person utan kyrkan, såsom många synnerligen klara argument giva vid handen. Ty då Kristus i Matt. 18 talar om nycklarna, tillägger han: 'Varhelst två eller tre äro församlade i mitt namn osv.' Han överlämnar sålunda nycklarna i första hand omedelbart åt kyrkan, såsom och kyrkan för denna orsaks skull i första hand har rätten att kalla innehavare av nyckelämbetet. SKB sid. 345.

Nyckelämbetet är "befogenheten eller Guds befallning att predika evangelium, förlåta synderna eller binda i synden samt förvalta sakramenten". SKB sid. 82.

De som står i det offentliga predikoämbetet utför inte fler eller andra uppgifter än vad som i princip tillkommer alla kristna. Det innebär dock inte att varje kristen skall utöva det offentliga predikoämbetet. 1 Kor. 12:29; Jak. 3:1.

Predikoämbetet är en Guds förordning. Matt. 28:18-20; Mark. 16:15; Apg. 10:42.

Ty predikoämbetet är förordnat av Gud och har härliga löften, t.ex. ordet i Rom. 1: Evangeliet är en Guds kraft till frälsning för var och en som tror. Likaså i Jes. 55: Ordet, som utgår ur min mun, skall icke vända tillbaka till mig fåfängt, utan skall verka vad jag velat osv." SKB. Sid. 223

Genom predikoämbetet verkar Gud en saliggörande tro hos människorna. Rom. 10:9-15.

För att vi skola få denna tro har evangelieförkunnelsens och sakramentsförvaltningens ämbete inrättats. Ty genom Ordet och sakramenten såsom genom medel skänkes den Helige Ande, vilken hos dem som höra evangelium, frambringar tron, var och när det behagar Gud." SKB. Sid. 58.

Utän en rätt kallelse bör man inte gå in i det offentliga predikoämbetet.

Ty där kyrkan är, där är också rätten att förvalta evangeliet. Därför behåller kyrkan nödvändigtvis sin rätt att kalla, välja och viga sina tjänare. SKB. Sid. 351.

Den som kallas skall ha de "kvalifikationer som anges i 1 Tim. 3:1-7 och Tit. 1:5-9.

Församlingen kallelse är samtidigt Guds kallelse. Apg. 20:28; 1 Kor. 12:28-29.

Vigningen eller ordinationen är inte befalld men bör ändå inte åsidosättas emedan den är en biblisk ordning med stöd i apostlarnas exempel och medför välsignelse. Apg. 13:1-4; 1 Tim. 4:14; 2 Tim. 1:6-7.

Predikoämbetet är ett enda. Det är evangelieförkunnelsens och sakramentsförvaltningens ämbete. Vad som ovan sagts om nyckelämbetets uppgifter (SKB s. 82) beskrivs av Luther som uppdraget att

Lära, predika och förkunna Guds ord, döpa, välsigna eller utdela altarets sakrament, binda och lösa från synder, bedja för andra, offra och döma över varje lära och anda. (Luther, Ev. Prästaämbetet, Örebro 1839, sid. 35.)

Utformningen av tjänsten kan variera alltefter församlingens behov, Ef. 4:11-12. Ämbetet kan innehas av flera, där somliga bara ägnar sig åt en viss del av Ordets tjänst, medan andra sköter andra delar, 1 Kor. 1:14-17. Den, som endast förvaltar vissa delar av allt det som innefattas i Ordets tjänst, innehar inte ämbetet i någon inskränkt mening, utan är helt och fullt ämbetsbärare och kan förvalta alla till ämbetet hörande uppgifter.

Men om nu ordets ämbete blir någon anförtrott, så blir också alla ämbeten honom anförtrodda, som genom ordet fullgöres i kyrkan, det är makt att döpa, att välsigna, att binda och lösa, att bedja och att döma eller bedöma. (a.a. sid. 44.)

Predikoämbetet är en tjänaresyssla och medför inte någon härskareställning i förhållande till andra kristna. 1 Kor. 3:5; 4:1; 9:19; 1 Petr. 5:2-3.

Varje kristen har både rätt och skyldighet att pröva och bedöma om lärarnas undervisning överensstämmer med Guds ord. Joh. 10:4-5; Apg. 17:10-11.

Det offentliga predikoämbetet kan endast anförtros åt män. 1 Kor. 14:34; 1 Tim. 2:12.

Men sant är det, att den Helige Ande från detta ämbete undantagit kvinnor - - -, och därtill utvalt endast dugliga män (dock med undantag av nödfall), såsom man här och där i Pauli epistlar läser, att en biskop skall vara läraktig, ostrafflig och en enda hustrus man, 1 Tim. 3:2 och 1 Kor. 14:34: Era kvinnor tige uti församlingarna. Summa, det skall vara en skicklig, utkorad man, vartill barn, kvinnor och andra personer icke duga. (Luther, Ev. Prästaämb. Sid. 23.)

Skriften förbjuder kvinnan t.ex. det offentliga prediko- och läroämbetet (jfr. Luther WA 43, 656). Frans Pieper i Kristen Dogmatik sid. 233.

Vi avvisar läror som säger att kvinnan kan vara innehavare av hela eller delar av det offentliga predikoämbetet i församlingen.

Nattvarden

De bibelställen som talar om Herrens heliga nattvard är Matt. 26:26-29; Mark. 14:22-25; Luk. 22:19-20 och 1 Kor. 10:16-17.

På grundval av Skriftens undervisning bekänner vi med Luther i Schmalkaldiska artiklarna

”att brödet och vinet i nattvarden är Kristi sanna lekamen och blod, som utdelas åt och mottages av icke blott de fromma utan även ogudaktiga kristna”. SKB. sid. 331.

För de sistnämnda sker dock mottagandet till dom och inte till välsignelse. 1 Kor. 11:27-29.

Att Kristi sanna lekamen och blod i nattvarden utdelas och mottages sker i kraft av den första instiftelsen och genom de instiftelseord som läses vid vårt nattvardsfirande. Dessa ord får inte utelämnas.

Ty Jesu Kristi sanna och allsmäktiga ord, som han uttalade vid nattvardens instiftelse, voro icke blott verksamma vid den första nattvarden, utan gälla, verka och ha sin kraft alltfört, så att i kraft av samma ord, som Kristus uttalade vid nattvarden, Kristi lekamen och blod komma att vara i sanning närvarande, utdelas och mottagas överallt, där nattvarden firas enligt Kristi

instiftelse och hans ord brukas. Ty där man håller fast vid hans instiftelse, uttalar hans ord över brödet och kalken och sedan utdelar det välsignade brödet och vinet, där är Kristus själv genom de uttalade orden i kraft av den första instiftelsen verksam genom sitt ord, som han vill skola upprepas. SKB. sid. 623.

Vi understryker att instiftelseorden i nattvarden,

vilka i sig själva äro enkla, tydliga, klara, vissa och otvetydiga, icke kunna eller böra förstås annat än i sin vanliga, egentliga och gängse betydelse. SKB sid. 617 f.

Då Herren säger: *Detta är min lekamen..., detta är mitt blod...*, så tror vi att det är precis så som Herren har sagt. Kristus är närvarande i med och under bröd och vin till att utdelas, ätas och drickas. Därför lär vi, att sedan instiftelseorden i nattvardshandlingen uttalats, råder ingen ovisshet om huruvida Kristus är närvarande i sakramentet eller ej. Frågar någon prästen vad det konsekrerade brödet och vinet i hans hand är, kan han utan tvekan svara: Det är min Herres, Jesu Kristi, sanna lekamen och blod, i, med och under bröd och vin. Frågar någon nattvardsgästen vad han mottar med munnen, kan denne utan att tveka svara detsamma som prästen.

Vi understryker, att Kristi närvaro i nattvarden verkas icke av något prästens görande och låtande såsom hans eget verk, ej heller av nattvardsgästernas ätande eller drickande, utan endast och allenast av instiftelseorden.

Med Luther bekänner vi:

Även om jag över alla bröd uttalade orden: Detta är Kristi lekamen, så skulle ingenting följa därav. Men när vi i enlighet med hans instiftelse och befallning i nattvarden säga: Detta är min lekamen, så är det hans lekamen, icke får vårt tals eller våra maktords skull, utan på grund därav att han bjudit oss säga och göra så och bundit sin befallning och sitt handlande vid våra ord. SKB sid. 623.

Av vikt är det också att inte sönderdela nattvardshandlingen.

Men denna "välsignelse" ensam eller blotta uppläsandet av Kristi instiftelseord åstadkommer intet sakrament, om inte hela nattvardshandlingen, sådan den av Kristus förordnats, utföres (såsom då man icke utdelar, mottager och äter det välsignade brödet, utan låser in det, offerar och bär omkring det). Utan man måste utan att rubba eller stycka sönder, hålla Kristi befallning: Gören detta, som omfattar hela sakramentshandlingen, så att man vid en kristen sammankomst tager bröd och vin, välsignar, utdelar, mottager, äter och dricker dem och därvid förkunnar Herrens död, såsom också den helige Paulus i 1Kor. 10 för oss har framställt hela handlingen av brödets brytande eller utdelande och mottagande. SKB sid. 624.

Vi avvisar såväl "stavelse- eller ögonblickstänkande" som talet om "fördröjd verkan".

Vi avvisar alla läror som knyter vissheten om Kristi närvaro i nattvarden till något annat eller mer än instiftelseorden.

Vi avvisar likaså den läran, att man efter instiftelseordens läsande inte kan veta om Kristus är närvarande eller ej.

Församlingsrådet i Lutherska Församlingen i Stockholmsområdet.